

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 8Cbi/37/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113225348
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Bednarčík
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1113225348.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave sudkyňou JUDr. Antóniou Bednarčík v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému: JUDr. Oliver Korec, so sídlom Kominárska 2, 4, 831 04 Bratislava, správca úpadcu: ELÁN - M, spol. s r.o., so sídlom Továrenská 2, 901 01 Malacky, IČO: 35 741 708, v konaní o určenie právneho dôvodu a výšky popretej pohľadávky v sume 5.624,46 eur,

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzu vedeného na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 3 R 3/2012 na majetok úpadcu ELÁN - M, spol. s r.o., Továrenská 2, 901 01 Malacky, IČO: 35 741 708 celkovo v sume 5.624,46 eur (pohľadávka v sume 2.135,38 eur a v sume 3.489,08 eur) je pohľadávkou proti podstate a bude uspokojená z konkurznej podstaty úpadcu.

II. Súd n e p r i z n á v a žiadnej strane konania nárok na náhradu trov súdu prvej inštancie, trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu (ďalej aj „žalobca“) sa žalobou doručenou súdu dňa 25.07.2013 domáhal vydania rozsudku, ktorým súd určí, že pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzu vedeného na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 3 R 3/2012 na majetok úpadcu ELÁN - M, spol. s r.o., Továrenská 2, 901 01 Malacky, IČO: 35 741 708 v sume 2.135,38 eur a v sume 3.489,08 eur je pohľadávkou proti podstate a bude uspokojená z konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca žiadal pohľadávku v sume 2.135,38 eur, vzniknutej titulom vyplatených dávok garančného poistenia, priznať status pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. l) zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“) a pohľadávke v sume 3.489,08 eur za neuhradené poistné na sociálne poistenie za mesiace január až apríl 2013, priznať status pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i) ZKR. Sociálna poisťovňa, ústredie si podaním č. 11780-15/2013-BA zo dňa 12.06.2013 prihlásila v pohľadávku vo výške 5.613,24 eur, ako pohľadávku proti podstate, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu z titulu vyplatených dávok garančného poistenia na základe rekapitulácie vyplatených dávok k dátumu splatnosti 10.05.2013 a 17.05.2013, a to za zamestnancov X.XXX,XX vo výške 2.077,90 eur, X.XXX,XXC. vo výške 2.028,78 eur a X.XXX,XX S. vo výške 1.506,56 eur a pohľadávku vo výške 3.489,08 eur, ako pohľadávku proti podstate, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu z titulu nezaplateného poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie a rezervný fond solidarity za mesiace január až apríl 2013, spolu vo výške 9.102,32 eur. Správca úpadcu listom zo dňa 01.07.2013, doručeným žalobcovi dňa 11.07.2013, neuznal v plnom rozsahu pohľadávku z titulu vyplatených dávok z garančného poistenia vo výške 5.613,24 eur, uplatnenú písomným podaním zo dňa 12.06.2013 ako pohľadávku proti podstate. Správca uznal len alikvotnú časť pohľadávky proti podstate z titulu vyplatených dávok garančného poistenia vo výške 3.477,86 eur, a teda neuznal

pohľadávku proti podstate vo výške 2.135,38 eur. Správca odôvodnil neuznanie časti pohľadávok vzniknutých z titulu vyplatených dávok z garančného poistenia po vyhlásení konkurzu skutočnosťou, že pohľadávkami proti podstate sú iba také pohľadávky, ktoré zákon o konkurze a reštrukturalizácii v § 87 ods. 2 za pohľadávky proti podstate výslovne označuje. Správca ďalej uvádza, že veriteľom prihlásená pohľadávka nie je v plnom rozsahu pohľadávkou proti podstate, nakoľko ustanovenie § 87 ods. 2 písm. l) vymedzuje pohľadávky na peňažných náhradách vyplatených z garančného fondu ako pohľadávku proti podstate. Uviedol, že pracovnoprávne nároky sú pohľadávkou proti podstate v prípade, ak spĺňajú kritériá obsiahnuté v § 87 ods. 2 písm. g) alebo h) alebo j), a teda časť pracovnoprávných nárokov zamestnancov, ktorým boli vyplatené dávky garančného poistenia, spĺňa podmienky stanovené zákonom pre pohľadávky proti podstate, a to v zmysle ustanovenia § 87 ods. 2 písm. l), nakoľko sa jedná o pracovnoprávne nároky v zmysle § 87 ods. 2 písm. j), ktoré sú pohľadávkou proti podstate. Na základe vyššie uvedeného správca uznal ako pohľadávku proti podstate alikvótnu časť prihlásenej pohľadávky vo výške 3.477,86 eur, a to u zamestnankyne XXX,XX G. vo výške 778,32 eur za obdobie do 01.03.2013 do 08.03.2013, u zamestnanca U. C. vo výške 1.436,45 eur za obdobie od 01.01.2013 do 08.03.2013 a u zamestnankyne V. S. vo výške 1.263,09 eur za obdobie od 01.01.2013 do 08.03.2013. Podľa právneho názoru správca sa v prípade ostatných prihlásených pohľadávok, v rozsahu popretej časti prihlásenej pohľadávky proti podstate, t.j. vo výške 2.135,38 eur, jedná o pohľadávky, ktoré nie sú pohľadávkami proti podstate v zmysle § 87 ZKR a v konkurze sa v zmysle ustanovenia § 28 ZKR uplatňujú prihláškou. V danom prípade je dôležitý mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, a to január 2013 (OV č. 18/2013 zo dňa 25.01.2013). Žalobca preto dávky garančného poistenia vyplatené za mesiace pred vyhlásením konkurzu prihlásil Súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok zo dňa 12.06.2013, poradie A - prednostná z reštrukturalizačného konania, a dávky garančného poistenia vyplatené za mesiace po vyhlásení konkurzu a za mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, si žalobca prihlásil Prihláškou pohľadávok proti podstate zo dňa 12.06.2013. Následne žalobca popísal, ako žiadateľom X.XXX,XXG., U. C. a V. S. vznikol pracovnoprávny nárok v celkovej výške 6.096,59 eur po vyhlásení konkurzu pracovnoprávny nárok, ktorý jej osvedčil správca v Potvrdení zamestnávateľa na účely nároku na dávku garančného poistenia. Žiadatelia si ich uplatnili v Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava a ten im bol ako dávka garančného poistenia v celkom rozsahu vyplatený. Takto uplatnené nároky boli žalobcom vyplatené ako dávka garančného poistenia a týmto dňom (vyplatenia) v súlade s § 148 ods. 3 zákona o sociálnom poistení došlo k vzniku pohľadávky žalobcu. Žalobca názor správca a jeho postup pri popieraní časti uplatnenej pohľadávky vo výške 2.135,38 eur z dôvodu aplikácie § 87 ods. 2 písm. j) považuje za nesprávny a nedôvodný, nakoľko uvedené ustanovenie sa týka iba zamestnancov, ktorí si priamo môžu uplatniť svoje nároky voči konkurznej podstate v prípadoch, ak nežiadajú o výplatu dávky z garančného fondu, resp. v prípadoch, keď by im zo zákonných obmedzení, vyplývajúcich zo zákona o sociálnom poistení, bola vyplatená nižšia dávka garančného poistenia ako bola uplatnená. Uvedené ustanovenie nie je možné aplikovať a vysvetľovať v spojitosti s § 87 ods. 2 písm. l) ZKR, a teda ukracovať uspokojenie veriteľa, ktorý plní za úpadcu. Žalobca má právo požadovať v zmysle § 87 ods. 2 písm. l) ZKR plnenie v celom rozsahu vyplatenej dávky a nie je možné podmieňovať uznanie takto uplatnenej pohľadávky v rozsahu § 87 ods. 2 písm. j) ZKR (4-násobnom životného minima).

2. Žalobca v podanej žalobe tvrdil vo vzťahu k neuznanej pohľadávke vo výške 3.489,08 eur, že sa nejedná o pohľadávku, ktorá súvisí so správou a speňažovaním majetku. Podľa názoru správca sa jedná o poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie a rezervný fond solidarity za zamestnancov, ktorým správca neprideľoval prácu v súvislosti so správou majetku. A teda predmetná pohľadávka nespĺňa podmienky ustanovené § 87 ods. 2 písm. k) ZKR, preto to nie sú pohľadávky proti podstate v zmysle § 87 ZKR. Pre určenie, ako prihlásiť pohľadávky do konkurzu, je rozhodujúci deň vyhlásenia konkurzu, kedy nastávajú tak hmotnoprávne ako aj procesnoprávne účinky spojené s vyhlásením konkurzu. V tomto prípade to bol deň 26.01.2013 (uverejnené v Obchodnom vestníku č. 18/2013 dňa 25.01.2013). K uvedenému dňu bol žalovaný v Sociálnej poisťovni evidovaný ako aktívny odvádzateľ, ktorý bol z toho dôvodu a v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení povinný v zákonnej lehote predložiť mesačný výkaz poistného a príspevkov s uvedením výšky poistného na sociálne poistenie a v lehote splatnosti uvedenú sumu aj uhradiť. Predložením mesačného výkazu poistného a príspevkov sa stáva známou presná suma pohľadávky Sociálnej poisťovne, ktorú je Sociálna poisťovňa povinná zaúčtovať a zaviesť do svojho účtovníctva. Vyššie uvedené nadväzuje na povinnosť zamestnávateľa (žalovaného) uvedenú v § 231 ods. 1 písm. f), podľa ktorého je zamestnávateľ povinný: predkladať pobočke výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné

dôchodkové sporenie v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevku na starobné dôchodkové sporenie. Žalobca odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozsudku zo dňa 28.06.2012, sp. zn. 4Sžso/5/2011 uvádza, že poistné je zamestnávateľ povinný odviesť v sumách uvedených vo výkaze poistného, ktorý je súhrnom všetkých odvodov poistného zaťažujúceho mzdy všetkých zamestnancov (jednotlivo i v súhrne) za príslušné mesačné obdobie v lehotách stanovených zákonom. Zamestnávateľ sa teda nemôže stať dlžníkom poisťovne skôr, než mu vznikne povinnosť zaplatiť a odviesť poistné, teda skôr, než sa na základe mesačných výkazov o vyplatených mzdách a výkazoch poistného nestane zrejším, za ktorého zamestnanca a v akej výške je zamestnávateľ povinný platiť a odviesť jednotlivé druhy poistného. Žalobca poukázal na § 87 ods. 2 písm. i) ZKR. S poukazom na § 88 ZKR vyhlásením konkurzu sa nie vždy musí ukončiť prevádzka podniku. O tom, či sa tak stane, rozhoduje výlučne správca, ktorý je povinný bezodkladne po vyhlásení konkurzu zhodnotiť s odbornou starostlivosťou možnosť pokračovať v prevádzkovaní podniku. Zároveň musia byť kumulatívne splnené tri podmienky, a to: 1) je schopný v lehote splatnosti uhrádzať pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i), ďalej 2) v dôsledku prevádzkovania podniku sa podstatným spôsobom nezmenší hodnota oddelenej podstaty, a 3) v dôsledku prevádzkovania podniku dosiahne pre veriteľov vyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok, ako keby prevádzkovanie podniku ukončil. Nakoľko po vyhlásení konkurzu nebola ukončená registrácia žalovaného v Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava a odporca naďalej predkladal mesačné výkazy poistného a príspevkov, žalobca sa domnieva, že po vyhlásení konkurzu (dňa 26.01.2013) sa naďalej pokračovalo v prevádzke podniku, a to napriek tomu, že správca konkurznej podstaty za žalovaného po vyhlásení nebol schopný uhrádzať poistné na sociálne poistenie v lehote splatnosti, a tým pádom nesplnil jednu zo základných podmienok prevádzkovania podniku po vyhlásení konkurzu. V prevádzkovaní podniku sa pokračovalo až do 15.04.2013, kedy bola ukončená registrácia žalovaného v Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava. Z predložených dôkazov je zrejmé, že ku dňu vyhlásenia konkurzu sa pohľadávky žalobcu vzniknuté z titulu neuhradeného poistného na sociálne poistenie za mesiace január až apríl 2013 nemohli nachádzať v účtovníctve žalobcu, nakoľko mesačné výkazy poistného a príspevkov za mesiace január - apríl 2013 k tomuto dňu predložené neboli, a teda nebola známa ani výška predmetných pohľadávok žalobcu. Žalovaný mesačný výkaz poistného a príspevkov za mesiac január 2013 predložil Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava dňa 23.02.2013 vo výške 538 eur, splatnosť poistného vyplývajúca zo zákona o sociálnom poistení nastala dňa 28.02.2013; za mesiac február 2013 dňa 14.03.2013 vo výške 590,30 eur, splatnosť poistného nastala dňa 02.04.2013; za mesiac marec 2013 dňa 04.04.2013 vo výške 1.070,46 eur, splatnosť nastala dňa 30.04.2013; za mesiac apríl 2013 dňa 09.04.2013 vo výške 1.290,32 eur, splatnosť nastala dňa 31.05.2013. Na základe vyššie uvedeného obe skutočnosti, a to predloženie mesačného výkazu poistného a príspevkov, ako aj splatnosť poistného, nastali vo všetkých štyroch prípadoch jednoznačne po vyhlásení konkurzu. Úpadca bol aktívnym zamestnávateľom aj po vyhlásení konkurzu, a preto poistné na sociálne poistenie za mesiace január - apríl 2013 v celkovej výške 3.489,08 eur je pohľadávkou súvisiacou s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a teda je pohľadávkou proti podstate.

3. K žalobnému návrhu sa písomne vyjadril správca úpadcu dňa 19.08.2014. Uviedol, že podľa § 87 ods. 2 písm. g) ZKR sa uspokojujú pohľadávky proti podstate v siedmom poradí. V siedmom poradí sa teda uspokojujú mzdové nároky zamestnancov a ďalšie ich nároky z pracovnej zmluvy alebo dohôd o práci vykonávaných mimo pracovného pomeru, ak ide o zamestnancov, ktorým správca prideliuje prácu v súvislosti so správou konkurznej podstaty. Pracovnoprávne nároky zamestnancov sú v siedmom, ôsmom a v deviatom poradí. V siedmom poradí sú pohľadávky vymedzené tak časovo ako aj druhovo. V tejto skupine sa uspokojujú len tie mzdové a ďalšie nároky zamestnancov, ktoré vznikli v tom istom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz a počas konkurzu (po jeho vyhlásení) a vo výške, ktorú určil správca, alebo ktorú dohodol so zamestnancom. Pôjde však iba o tých zamestnancov, ktorí vykonávajú správu majetku. Uvedené ustanovenie predpokladá, že správca po vyhlásení konkurzu zhodnotí potrebu zamestnancov na správu majetku a upraví im príslušnú pracovnú náplň a dohodne tomu zodpovedajúcu mzdu. V ôsmom poradí sa uspokojujú pracovnoprávne nároky zamestnancov, ktorí vykonávajú práce súvisiace s prevádzkovaním podniku. Ide teda o pohľadávky tých zamestnancov, ktorí zabezpečujú prevádzkovanie podniku, ak správca bude po vyhlásení konkurzu prevádzkovať podnik alebo jeho časť. Z vyššie uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že ide o pohľadávky proti podstate podľa § 87 odsek 2 písm. g) a h) ZKR iba v prípade ak je splnená aj podmienka, že ide o správu majetku

alebo o prevádzkovanie podniku. Na tomto mieste správca dáva do pozornosti, že v žiadnom prípade nejde o prevádzkovanie podniku, nakoľko vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu došlo k ukončeniu prevádzkovania podniku a správca nepostupoval v súlade s ustanovením § 88 ods. 1 ZKR a taktiež nejde o pracovnoprávne nároky zamestnancov, ktorý vykonávajú správu majetku. Nakoľko ku dňu vyhlásenia konkurzu neboli úpadcom ukončené všetky pracovnoprávne pomery zamestnancov, bolo zo strany správcu potrebné ukončiť pracovné pomery s tými zamestnancami, ktorým správca neprideloval prácu v súvislosti so správou majetku, nakoľko v prevádzkovaní podniku správca nepokračoval. Sám žalobca v žalobe uviedol, že v prípade dávok garančného poistenia nejde o pracovnoprávne vzťahy. V takomto prípade by však nešlo ani o pohľadávku proti podstate v zmysle ZKR, ale o pohľadávku, ktorú si je veriteľ povinný riadne prihlásiť do konkurzu prihláškou v zmysle § 28 a nasl. ZKR. Podľa správcu úpadcu dávku garančného poistenia možno zaradiť pod pracovnoprávne nároky zamestnanca. Správca pri uznaní časti výšky pohľadávky proti podstate postupoval podľa § 87 ods. 2 písm. j) ZKR a pohľadávku proti podstate uznal do výšky 4 - násobku životného minima mesačne, pričom suma mesačného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ku dňu vyhlásenia konkurzu na úpadcu bola 194,58 eur. Zároveň uviedol, že pohľadávky na poistnom z povinného zdravotného poistenia a sociálneho poistenia ako aj na príspevkoch na starobné a doplnkové dôchodkové sporenie sú pohľadávkami proti podstate len v prípade, ak vznikli po vyhlásení konkurzu a súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a to v triede pod písmenom i) alebo ak vznikli po vyhlásení konkurzu a súvisia so správou a speňažovaním majetku, a to v triede pod písmenom k). V inom prípade sa nejedná o pohľadávku proti podstate zaradenú pod písmenom e) § 87 ods. 2 ZKR.

4. Súd prvej inštancie v predmetnej veci rozsudkom určil, že pohľadávky žalobcu v sume 2.135,38 eur a v sume 3.489,08 eur, uplatnené v konkurznom konaní úpadcu ELÁN - M, spol. s r.o., ktoré žalovaný správca poprel, sú pohľadávkami proti podstate a budú uspokojené z konkurznej podstaty úpadcu. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca žiadal pohľadávke v sume 2.135,38 eur, vzniknutej titulom vyplatených dávok garančného poistenia, priznať status pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. l) ZKR a pohľadávke v sume 3.489,08 eur za neuhradené poistné na sociálne poistenie za mesiace január až apríl 2013, priznať status pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i) ZKR. Na základe vykonaného dokazovania a s prihliadnutím na judikatúru Najvyššieho súdu SR (4Sžo/5/2011), dospel prvoinštančný súd k záveru, žaloba je dôvodná. Vo vzťahu k prvej pohľadávke (plnenie z garančného poistenia trom bývalým zamestnancom úpadcu, za obdobie po vyhlásení konkurzu) dospel k záveru, že ide o pohľadávku proti podstate. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného správcu, že § 87 ods. 1, 2 ZKR obsahuje taxatívny výpočet pohľadávok proti podstate. Podľa právneho názoru prvoinštančného súdu tomuto tvrdeniu žalovaného nezodpovedá zákonná dikcia § 87 ods. 2 ZKR, ktorá vetnou konštrukciou používajúcou spojku ako 2 obsahuje len príkladný a nie úplný výpočet pohľadávok proti podstate vzniknutých po vyhlásení konkurzu. Vo vzťahu k druhej pohľadávke (neuhradené poistné na sociálne poistenie za mesiace január až apríl 2013) dospel k záveru, že medzi stranami sporná a pre rozhodnutie podstatnú otázku dôvodnosti popieracieho prejavu správcu, ktorý pohľadávku poprel s uvedením, že sa nejedná o pohľadávku súvisiacu so správou a speňažovaním majetku úpadcu, je potrebné zodpovedať v prospech tvrdenia žalobcu, že o takúto pohľadávku ide. Súd prvej inštancie poukázal na § 88 ZKR, ktoré ďalšie prevádzkovanie podniku po vyhlásení konkurzu ponecháva na rozhodnutí správcu. Na základe vykonaného dokazovania, z ktorého vyplynulo, že po vyhlásení konkurzu nebola ukončená registrácia v Sociálnej poisťovni a žalovaný ďalej predkladal mesačné výkazy poistenia a príspevkov ustálil, že žalobca mal za to, že po vyhlásení konkurzu dňa 26.01.2013, sa naďalej pokračovalo v prevádzke podniku bez ohľadu na to, či správca bol alebo nebol schopný uhrádzať poistné na sociálne poistenie v lehote jeho splatnosti. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v prevádzkovaní podniku úpadcu sa pokračovalo až do 15.04.2013, kedy došlo k ukončeniu registrácie úpadcu v Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie na odvolanie žalovaného preskúmal Krajský súd v Bratislave a rozsudkom č. k. 1CoKR/21/2015-70 zo dňa 31.05.2016 ho ako vecne správny potvrdil. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa stotožnil s vecnou správnosťou napadnutého rozsudku a právnym záverom súdu prvej inštancie. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/3/2010, v ktorom bol posudzovaný identický nárok (plnenie z garančného poistenia) uviedol, že pohľadávky Sociálnej poisťovne titulom vyplatenia dávok garančného poistenia po vyhlásení konkurzu je možné považovať za pohľadávky proti podstate.

6. Potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu na dovolanie žalovaného preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý ho uznesením č. k. 2Obdo/73/2016 zo dňa 31.05.2016 zrušil a vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia dovolací súd uviedol, že žalovaný (dovolaateľ) konkretizoval právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola riešená, a to otázku aplikácie § 87 ZKR, upravujúceho režim pohľadávok proti podstate, platného a účinného od 01.01.2012 (t. j. v čase začatia konania), kedy do platnosti vstúpila novela ZKR zákon č. 348/2011 Z.z. Dovolaací súd zaujal právny názor, že § 87 ods. 2 ZKR, v znení účinnom do 31.12.2011, obsahovalo len príkladný výpočet pohľadávok proti podstate a sa nevyučovala možnosť považovať za pohľadávky proti podstate aj iné pohľadávky (čo zodpovedá záveru prezentovanému v rozhodnutí NS SR sp. zn. 5Obdo/2/2010). Naproti tomu v § 87 ods. 2 ZKR, v znení účinnom od 01.01.2012 sú pohľadávky proti podstate už určené taxatívne. Konkurz na majetok úpadcu sp. zn. 3R/3/2012 bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 18/2013 zo dňa 25.01.2013, v dôsledku čoho dovolací súd zaujal právny názor, že v danej veci mala byť aplikovaná právna úprava ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 a nie v znení účinnom do 31.12.2011, ktorú na danú právnu vec nesprávne aplikoval súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd a z neplatnej úpravy § 87 ZKR vyvodili aj nesprávny právny záver. Dovolaací súd vo vzťahu k prvej pohľadávke zaujal právny názor, že otázka charakteru pohľadávky vyplatenej z garančného fondu už bola riešená na úrovni odvolacích súdov a dovolací súd sa stotožňuje s jej zaradením medzi pohľadávky proti podstate, s určením poradia v zmysle § 87 ods. 2 písm. l) ZKR, v znení účinnom od 01.01.2012. Rovnako sa stotožňuje s argumentáciou, že úhrada dávok garančného poistenia má pôvod v systéme sociálneho poistenia a je teda verejnoprávnej a nie súkromnoprávnej povahy. Sociálna poisťovňa jeho úhradou plní zákonnú povinnosť v zmysle predpisov verejného práva. Vznik tejto pohľadávky sociálnej poisťovne voči zamestnávateľovi je daný momentom vyplatenia garančnej dávky (§ 102, § 103 zákona o sociálnom poistení). Vo vzťahu k druhej pohľadávke dovolací súd uviedol, že vzhľadom na nesprávny právny záver odvolacieho súdu o aplikácii použitého práva, súdy nezisťovali skutkový stav v súvislosti s potrebou aplikácie výkladu § 87 ods. 2 písm. i) ZKR, platného po 01.01.2012, z ktorého dôvodu by bolo predčasné v danej veci zaujať názor dovolacieho súdu. Do pozornosti pri tejto pohľadávke dal rôzne výklady odvolacích súdov (1Sžso/37/2014, 5Obo/23/2016, 10Sžso/27/2015), v súvislosti so zisteným skutkovým stavom v tej-ktorej otázke. Uzavrel, že v prípade druhej pohľadávky bude potrebné vysporiadať sa argumentáciou žalovaného, že táto pohľadávka nie je pohľadávkou proti podstate, nakoľko nesúvisí so správou a speňažovaním majetku a s argumentáciou žalobcu, že žalovaný aj po vyhlásení konkurzu neukončil registráciu úpadcu v Sociálnej poisťovni a predkladal jej mesačné výkazy poisťného a príspevkov za mesiace január až apríl 2013. Týmto postupom došlo k spresneniu sumy pohľadávky Sociálnej poisťovne, ktorú je povinná zaúčtovať a zaviesť do svojho účtovníctva a dôvodnej domnienke o pokračovaní v prevádzkovaní podniku úpadcu.

7. Po vrátení veci dovolacím súdom, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 23.09.2020, sp. zn. 1 CoKR 21/2019, ako súd odvolací, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd dal za úlohu súdu prvej inštancie po vrátení veci vysporiadať sa s argumentáciou strán sporu, dôsledne zistiť skutkový stav a vyvodiť skutkové a právne závery v spornej otázke, či po vyhlásení konkurzu došlo k pokračovaniu v prevádzkovaní podniku úpadcu v zmysle § 88 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012, a či tak žalobcom uplatňovaná druhá peňažná pohľadávka (neuhradené poisťné na sociálne poistenie za mesiace január až apríl 2013) spĺňa povahu pohľadávky proti podstate. Pri riešení tejto otázky sa i s argumentáciou strán sporu v smere naznačenom i dovolacím súdom, t. j. bude potrebné vysporiadať sa s argumentáciou žalovaného, že táto pohľadávka nie je pohľadávkou proti podstate, nakoľko nesúvisí so správou a speňažovaním majetku a s argumentáciou žalobcu, že žalovaný aj po vyhlásení konkurzu neukončil registráciu úpadcu v Sociálnej poisťovni a predkladal jej mesačné výkazy poisťného a príspevkov za mesiace január až apríl 2013. Vo vzťahu k prvej pohľadávke je prvoinštančný súd viazaný právnym záverom dovolacieho súdu, že táto má povahu pohľadávky proti podstate, v zmysle § 87 ods. 2 písm. l) ZKR v znení účinnom od 01.01.2012.

8. Súd vykonal dokazovanie a oboznámil sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi, ako aj ústnymi a písomnými prejavmi strán, ako napr. s výpisom z obchodného registra žalobcu, s vyhlásením k prihláške pohľadávok proti podstate zo dňa 12.06.2013, výzvou veriteľovi zo dňa 01.07.2013, rekapituláciou vyplatených dávok k dátumu splatnosti 10.05.2013, 17.05.2013, súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok, kontrolnou zostavou k žiadosti o dávku garančného poistenia, všetkých troch zamestnancov, vyjadrením správcu úpadcu zo dňa 19.08.2014, vyjadrením žalobcu zo dňa 11.11.2014 a zistil nasledovný skutkový stav veci.

9. Vo veci konkurzného konania sp. zn. 3R/3/2012 vedeného na Okresnom súde Bratislava I, týkajúceho sa úpadcu ELÁN - M, spol. s r.o., Továrnská 2, 901 01 Malacky, IČO: 35 741 708 na základe výzvy veriteľovi zo dňa 01.07.2013 doručenej veriteľovi dňa 11.07.2013 poprel správca úpadcu uplatnenú pohľadávku proti podstate, preto navrhovateľ podal žalobu o určenie právneho dôvodu a výšky popretej pohľadávky za pohľadávku proti podstate zo dňa 17.07.2013.

10. Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 3R/3/2012 zo dňa 21.01.2013, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 18/2013 dňa 25.01.2013, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: ELÁN-M, spol. s r.o., IČO: 35 741 708. Za správcu úpadcu súd ustanovil žalovaného. Jeho účinky v zmysle § 199 ods. 9 ZKR tak nastali dňa 26.01.2013.

11. Žiadateľovi A.r vznikol po vyhlásení konkurzu pracovnoprávny nárok vo výške 2.077,85 eur, ktorý jej osvedčil správca v Potvrdení zamestnávateľa na účely nároku na dávku garančného poistenia. Pracovnoprávny pomer žiadateľky X.XXX,XX G. trval od 01.02.2002 do 08.03.2013, pričom pre účely dávky garančného poistenia bol uplatnený nárok z pracovnoprávneho vzťahu vo výške 2.077,85 eur za obdobie od 01.03.2013 do 08.03.2013, teda za obdobie po vyhlásení konkurzu. Takto uplatnený nárok bol právnym predchodcom žalobcu vo výške 2.077,90 eur dňa 10.05.2013 vyplatený ako dávka garančného poistenia

12. Žiadateľovi U. C. vznikol po vyhlásení konkurzu pracovnoprávny nárok vo výške 2.269,18 eur, ktorý mu osvedčil správca v Potvrdení zamestnávateľa na účely nároku na dávku garančného poistenia. Tento pracovnoprávny pomer trval od 01.02.2002 do 08.03.2013, pričom pre účely dávky garančného poistenia bol uplatnený nárok z pracovnoprávneho vzťahu vo výške 2.269,18 eur za obdobie od 09.12.2012 do 08.03.2013, teda aj za obdobie po vyhlásení konkurzu. Takto uplatnený nárok bol právnym predchodcom žalobcu vo výške 2.269,20 eur dňa 17.05.2013 vyplatený.

13. Žiadateľke X.XXX,XXj vznikol po vyhlásení konkurzu pracovnoprávny nárok vo výške 1.749,56 eur, ktorý jej osvedčil správca v Potvrdení zamestnávateľa na účely nároku na dávku garančného poistenia. Pracovnoprávny pomer trval od 01.02.2004 do 08.03.2013, pričom pre účely dávky garančného poistenia bol uplatnený nárok z pracovnoprávneho vzťahu vo výške 1.749,56 eur za obdobie od 09.12.2012 do 08.03.2013, teda aj za obdobie po vyhlásení konkurzu. Takto uplatnený nárok bol právnym predchodcom žalobcu vo výške 1.749,60 eur dňa 17.05.2013 vyplatený ako dávka garančného poistenia.

14. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení:

15. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

16. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

17. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

18. Podľa § 215 ods. 2 CSP skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

19. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

20. Podľa § 218 ods. 1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

21. Podľa § 219 ods. 1 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie.

22. Podľa § 219 ods. 2 CSP rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol

rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužijú.

23. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

24. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

25. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

26. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

27. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom do 31.10.2013 (ďalej ako „ZKR v znení účinnom od 01.01.2012“) vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom.

28. Podľa § 199 odsek 9 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

29. Podľa § 87 ods. 1 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 pohľadávky proti podstate sú pohľadávky proti všeobecnej podstate a pohľadávky proti oddelenej podstate.

30. Podľa § 87 ods. 2 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 pohľadávky proti všeobecnej podstate sú a uspokojujú sa zo všeobecnej podstaty v tomto poradí: a) náklady speňaženia všeobecnej podstaty, rozvrhu a odmena správcu, b) právo na vrátenie kaucie zloženej pri popretí pohľadávky veriteľom, c) náhrada nevyhnutných výdavkov správcu spojených s vedením konkurzného konania, d) výživné pre maloleté deti, na ktoré nárok vznikol po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, e) náklady súvisiace so správou konkurznej podstaty a pohľadávky, ktoré vznikli v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, vrátane pohľadávok zo zmlúv uzavretých správcom, ak nie sú uvedené v horšom poradí, f) odmena likvidátora a zodpovedného zástupcu a náhrada nutných výdavkov za ich činnosť po vyhlásení konkurzu, g) mzda zamestnanca a ďalšie nároky zamestnanca z pracovnej zmluvy alebo z dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (ďalej len "pracovnoprávne nároky"), ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, v sume určenej správcom alebo vyplývajúcej z dohody medzi zamestnancom a správcom, ktorému správca prideliť prácu v súvislosti so správou konkurznej podstaty, h) pracovnoprávne nároky zamestnanca, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, v sume určenej správcom alebo vyplývajúcej z dohody medzi zamestnancom a správcom, ktorému správca prideliť prácu v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, i) pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poisťovní na zdravotné poistenie, poisťovní na sociálne poistenie, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, j) pracovnoprávne nároky, na ktoré vznikol nárok po vyhlásení konkurzu a za kalendárny mesiac, v ktorom bol konkurz vyhlásený, najviac vo výške štvornásobku životného minima mesačne za každý kalendárny mesiac trvania pracovnoprávneho vzťahu po vyhlásení konkurzu, vrátane kalendárneho mesiaca, v ktorom bol vyhlásený konkurz a kalendárneho mesiaca, v ktorom bol pracovnoprávny vzťah ukončený, pričom toto uspokojenie sa znižuje o plnenia poskytnuté podľa písmen g) a h), ; k) pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poisťovní na zdravotné poistenie, poisťovní na sociálne poistenie, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové

dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia so správou a speňažovaním majetku, l) pohľadávky na peňažných náhradách vyplatených z garančného fondu, ak ide o dávku poskytnutú zamestnancovi za jeho pracovnoprávne nároky, ktoré sú pohľadávkou proti podstate, m) ostatné pohľadávky proti podstate, ktoré za pohľadávky proti podstate označuje tento zákon.

31. Podľa § 87 ods. 3 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 pracovné nároky, ktoré nemôžu byť uspokojené podľa písmena j), si zamestnanec uplatňuje prihláškou. Správca je povinný na požiadanie oznámiť zamestnancovi ku dňu podania žiadosti, v akej výške uznáva pracovnoprávny nárok ako pohľadávkou proti podstate a nespornú výšku pracovnoprávneho nároku, ktorú si zamestnanec môže uplatniť prihláškou.

32. Podľa § 87 ods. 7 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 pohľadávky proti podstate sa uplatňujú u správca. Na požiadanie správca oznámi veriteľovi, či uznáva právny dôvod a výšku jeho pohľadávky proti podstate, vrátane poradia.

33. Podľa § 87 ods. 8 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, bez zbytočného odkladu vyzve veriteľa, aby sa najneskôr v lehote 15 dní od doručenia výzvy žalobou podanou voči správcovi domáhal, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty. Ak veriteľ žalobu včas nepodá, na pohľadávkou proti podstate sa v rozsahu, v ktorom ju správca neuznal, v konkurze neprihliada. Ak sa už o právnom dôvode alebo výške pohľadávky proti podstate právoplatne rozhodlo po vyhlásení konkurzu, o určení jej právneho dôvodu alebo výšky už nie je možné rozhodovať podľa tohto ustanovenia.

34. Podľa § 86 ods. 1 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 správu majetku podliehajúceho konkurzu vykonáva správca s odbornou starostlivosťou tak, aby majetok bol dostatočne chránený pred poškodením, stratou, zničením alebo iným znehodnotením a aby výdavky na jeho správu boli vynakladané v nevyhnutnej miere po dôkladnom zvážení ich účelnosti a hospodárnosti. Pri správe majetku podliehajúceho konkurzu správca nesmie zvýhodniť niektorého z veriteľov alebo uprednostniť osobné záujmy alebo záujmy iných pred spoločným záujmom všetkých veriteľov.

35. Podľa § 86 ods. 2 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 správca je povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu a vymáhanie majetkových práv podliehajúcich konkurzu vrátane uplatňovania odporovacieho práva podľa tohto zákona. Na ten účel je správca povinný s odbornou starostlivosťou preskúmať všetky právne úkony úpadcu a uplatniť odporovacie právo proti tým právnym úkonom, pri ktorých možno odôvodnene predpokladať ich odporovateľnosť. V súvislosti s vymáhaním sporných majetkových práv podliehajúcich konkurzu je správca oprávnený po konaní prvej schôdze veriteľov so súhlasom príslušného orgánu uzatvárať dohody alebo zmiery ohľadom týchto sporných práv a robiť jednostranné právne úkony za úpadcu v týchto veciach; tým nie je dotknuté oprávnenie ani povinnosť správca uplatňovať bezodkladne po vyhlásení konkurzu tie práva podliehajúce konkurzu, pri ktorých z dôvodu omeškania hrozí škoda na majetku podliehajúcim konkurzu. Výkonom jednotlivých úkonov podľa tohto ustanovenia môže správca poveriť advokáta alebo exekútora.

36. Podľa § 86 ods. 4 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 správca môže po vyhlásení konkurzu pokračovať vo výkone niektorých činností súvisiacich s podnikateľskou činnosťou úpadcu, ak tým zamedzí zmenšeniu hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu alebo zvýši hodnotu tohto majetku. Ak náklady na výkon týchto činností presiahnu výnosy z týchto činností, správca bezodkladne ukončí výkon týchto činností. Ustanovenia § 88 sa použijú primerane.

37. Podľa § 88 ods. 1 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 správca s odbornou starostlivosťou zhodnotí možnosť pokračovať v prevádzkovaní podniku po vyhlásení konkurzu a podľa okolností ukončí prevádzkovanie podniku alebo pokračuje v prevádzkovaní podniku v súlade s týmto zákonom a inými osobitnými predpismi. V prevádzkovaní podniku môže správca pokračovať, len ak a) je schopný v lehote splatnosti uhrádzať pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i); súd na návrh veriteľa takejto pohľadávky proti podstate uloží správcovi povinnosť ukončiť prevádzkovanie podniku, ak zistí, že správca je viac ako dva mesiace po lehote splatnosti s úhradou týchto pohľadávok proti podstate, b) v dôsledku prevádzkovania podniku sa podstatným spôsobom nezmenší hodnota oddelenej podstaty; súd na návrh dotknutého zabezpečeného veriteľa uloží správcovi povinnosť ukončiť prevádzkovanie

podniku, ak zistí, že v dôsledku prevádzkovania podniku sa znižuje hodnota jeho oddelenej podstaty a c) v dôsledku prevádzkovania podniku dosiahne pre veriteľov vyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok, ako keby prevádzkovanie podniku ukončil; prevádzkovanie podniku sa musí obmedziť na nevyhnutný rozsah potrebný na dosiahnutie tohto účelu.

38. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2012 (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) sociálne poistenie podľa tohto zákona je a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva, b) dôchodkové poistenie, a to 1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia, 2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia, c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len "pracovný úraz") a choroby z povolania, d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

39. Podľa § 102 odsek 1 zákona o sociálnom poistení podmienky nároku na dávku garančného poistenia; zamestnanec zamestnávateľa podľa § 18 <aspi://module='ASPI'&link='461/2003%20Z.z.%252318'&ucin-k-dni='31.%201.2012'> má nárok na dávku garančného poistenia, ak jeho zamestnávateľ sa stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, ktorými sú a) nárok na mzdu a náhradu za čas pracovnej pohotovosti, b) nárok na príjem plynúci členovi družstva z pracovného vzťahu k družstvu, c) nárok na odmenu dohodnutú v dohode o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, d) nárok na náhradu mzdy za sviatky a pri prekážkach v práci, e) nárok na náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú vznikol nárok počas kalendárneho roka, v ktorom vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, ako aj za predchádzajúci kalendárny rok, f) nárok na odstupné, ktoré patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru, g) nárok na náhradu mzdy pri okamžitom skončení pracovného pomeru, h) nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru, i) nároky cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré vznikli pri plnení pracovných povinností, j) nárok na náhradu vecnej škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, k) nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu, l) súdne trovy v súvislosti s uplatnením nárokov z pracovného pomeru zamestnanca na súde z dôvodu zrušenia zamestnávateľa vrátane trov právneho zastúpenia.

40. Podľa § 103 odsek 1 zákona o sociálnom poistení dávka garančného poistenia podľa § 102 písm. a) až h) <aspi://module='ASPI'&link='461/2003%20Z.z.%2523102'&ucin-k-dni='31.%201.2012'> sa poskytne v sume príslušného nároku zníženého o poistné na zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec, a preddavok na daň alebo daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, vypočítaných podľa podmienok platných v kalendárnom mesiaci, za ktorý zamestnancovi vznikol uvedený nárok. Podľa odseku 2 dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Podľa odseku 3 dávka garančného poistenia je najviac v sume trojnásobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu určeného ku dňu vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku dva roky predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť.

41. Podľa § 148 odsek 3 zákona o sociálnom poistení po vyplatení dávky garančného poistenia sa zamestnávateľ stáva dlžníkom Sociálnej poisťovne a Sociálna poisťovňa sa stáva veriteľom dlžníka. Odseky 1 a 2 platia rovnako.

42. Podľa § 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v rozhodnom znení (ďalej len „ObZ“) podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

43. Súd skúmal, či žaloba na určenie popretej pohľadávky bola podaná na súde včas. V tomto prípade účinky vyhlásenia konkurzu nastali ku dňu 26.01.2013, pričom žalobca predmetné pohľadávky do konkurzu prihlásil prihláškou pohľadávok proti podstate dňa 12.06.2013. Správca úpadcu poprel pohľadávky dňa 01.07.2013, čo oznámil žalobcovi dňa 11.07.2013. Žalobca podal na súde žalobu dňa 25.07.2013 a tak je možné konštatovať, že bola dodržaná zákonom stanovená lehota na podanie incidenčnej žaloby (§ 87 ods. 8 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012).

44. Predmetom sporu je jednak určenie, či pohľadávka vo výške 2.135,38 eur, ktorá vznikla žalobcovi z titulu vyplatených dávok z garančného poistenia zamestnancom úpadcu je pohľadávkou proti podstate, jednak určenie, či pohľadávka vo výške 3.489,08 eur vzniknutá z titulu neuhradeného poistného na sociálne poistenie za mesiac január - apríl 2013 je pohľadávkou proti podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. i) ZKR v znení účinnom od 01.01.2021.

45. V prvej časti k pohľadávke žalobcu vo výške 2.135,38 eur, ktorá vznikla z titulu vyplatených dávok z garančného poistenia zamestnancom úpadcu, súd viazaný právnym názorom vysloveným tak dovolacím, ako aj odvolacím súdom (v zrušujúcom rozhodnutí), stručne odkazuje na závery týchto súdov. Z charakteru pohľadávky vyplatenej z garančného fondu je zrejmé, že túto treba zaraďovať medzi pohľadávky proti podstate, s určením poradia v zmysle § 87 ods. 2 písm. l) ZKR v znení účinnom od 01.01.2012. Úhrada dávok garančného poistenia má pôvod v systéme sociálneho poistenia a je teda verejnoprávnej a nie súkromnoprávnej povahy. Sociálna poisťovňa jeho úhradou plní zákonnú povinnosť v zmysle predpisov verejného práva. Vznik tejto pohľadávky sociálnej poisťovne voči zamestnávateľovi je daný momentom vyplatenia garančnej dávky (§ 102, § 103 zákona o sociálnom poistení). Z vykonaného dokazovania (bližšie pozri body 11-13 odôvodnenia rozsudku) vyplýva, že jednotlivé pracovnoprávne nároky trvali do 08.03.2013, teda dávky z garančného poistenia boli vyplatené za obdobie po vyhlásení konkurzu dňa 10.05.2013, resp. 17.05.2013, pričom uplatnené nároky žiadateľov boli osvedčené správcom v jednotlivých Potvrdeniach zamestnávateľa, a preto súd dospel k záveru, že predmetná pohľadávka vo výške 2.135,38 eur je pohľadávkou proti podstate.

46. Pokiaľ ide o druhú časť žalobného návrhu, v konaní medzi stranami nebolo sporné, že pohľadávka pôvodného žalobcu bola z hľadiska času vzniku pohľadávky, pohľadávkou, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu. V konaní ostalo sporné, či je prihlásená pohľadávka žalobcu pohľadávkou proti podstate z vecného hľadiska, t.j. či súvisí s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo či so správou a speňažovaním majetku.

47. S poukazom na § 86 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 pri správe majetku úpadcu dochádza okrem iného nielen k dodržiavaniu a ochrane majetkových práv úpadcu, ale i plnení si majetkových povinností, medzi ktoré je možné zaradiť výdavky úpadcu spojené so správou majetku. Jedným z majetkových výdavkov (majetkových práv, záväzkov) súvisiacich so správou majetku je nepochybne i platenie sociálneho poistenia (bez ohľadu na to či je práca zo strany úpadcu/správca úpadcu pridelovaná). Žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by sa v zmysle § 228 ods. 1 zákona o sociálnom poistení odhlásil z týchto poistení, a to spôsobom uvedeným v § 228 ods. 4 zákona o sociálnom poistení. Taktiež žalovaný, resp. úpadca nepreukázal, že by v skoršom termíne preukázal žalobcovi skutočnosti rozhodujúce pre zánik sociálneho poistenia, t.j. skutočnosti, že už nie je oprávnený na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20140101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20140101>> zákona o sociálnom poistení. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že úpadca nebol do apríla 2013 odhlásený zo Sociálnej poisťovne.

48. Náklady/výdavky, resp. záväzky, ktoré vznikajú úpadcovi v zmysle zákona o sociálnom poistení sa bezpochyby bezprostredne týkajú majetku úpadcu, keďže sa z neho odvádajú, platia. Za splnenie tejto povinnosti v zmysle zákona o sociálnom poistení zodpovedá v prípade vyhláseného konkurzu priamo správca úpadcu v zmysle § 86 a nasl. ZKR v znení účinnom od 01.01.2012. Pod správou

majetku nemožno zúžene zahrnúť iba úkony spojené so získavaním majetku, ale i úkony spojené s jeho hospodárením, podnikaním a úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti, medzi ktoré patrí nielen platenie poistného, ale i daní, cla, a.i.. Platenie výdavkov pri správe majetku priamo predpokladá § 86 ods. 1 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva možnosť oslobodenia úpadcu od plnenia si svojich finančných záväzkov titulom sociálneho poistenia okamihom vyhlásenia konkurzu. Preto v prípade plnenia si zákonných povinností úpadcu (platenie poistného) dochádza k zmenšeniu jeho majetku, s čím správca úpadcu pri správe majetku musí počítať (napr. § 88 ods. 1 ZKR v znení účinnom od 01.01.2021). Správca je povinný pri správe majetku postupovať tak, aby zistil, že je z neho potrebné odvieť i určité platby v zmysle zákonov. Uvedené je nevyhnutné i pre posúdenie, v akom rozsahu sú vlastne aktíva a pasíva majetku úpadcu. V zmysle § 86 ods. 2 ZKR v znení účinnom od 01.01.2021 správca pri správe majetku preskúmava všetky úkony úpadcu do skončenia konkurzného konania, resp. do jeho odvolania, preto musí/musel zistiť, že vznikla pohľadávka úpadcu na sociálnom poistení, keďže úpadca sám neoznámil Sociálnej poisťovni rozhodujúce skutočnosti majúce vplyv na zánik sociálneho poistenia. Keďže tak neurobil ani správca do apríla 2013 v zmysle zákona o sociálnom poistení sa predpokladá, že musela prebiehať i nejaká prevádzka podniku (i keď formálna).

49. Súd sa nestotožnil s názorom správcu, že vyhlásením konkurzu sa prevádzka podniku končí. Správca v zmysle § 88 ZKR v znení účinnom od 01.01.2021 má možnosť po vyhlásení konkurzu pokračovať v prevádzke podniku, i keď tak v tomto prípade neurobil. V súlade s rozsiahlou rozhodovacou činnosťou súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4CoKR/12/2019, Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Sžso/37/2014, 1Sžso/38/2014) sa pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ vykladá v zmysle definície podniku uvedenej v § 5 ObZ s tým, že v čase ukončenia podnikateľskej činnosti dochádza zákonným spôsobom aj k ukončeniu činnosti zamestnancov, taktiež v prípade ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Je teda nesporné, že v zmysle uvedeného konaním žalovaného k ukončeniu prevádzkovania podniku do apríla 2013 neprišlo, nakoľko nedošlo k odhláseniu zo Sociálnej poisťovne.

50. Navyše súd upozorňuje, že z rozhodnutia č. R 94/2018 zo Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov je zrejмый nasledovný záver: „pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a preto predstavujú pohľadávky proti všeobecnej podstate v zmysle ust. § 87 ods. 2 písm. i) ZKR v znení zmien a doplnkov. Platí to aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu neprideloval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a plynie im výpovedná doba“ (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.09.2017, sp. zn. 3Obdo/9/2017). V predmetnom rozhodnutí sa odvolací súd priklonil k právny záverom vysloveným najvyšším súdom v rozsudku z 27.10.2015, sp. zn. 1Sžso/37/2014 a v uznesení z 31.05.2017, sp. zn. 1Obo/22/2016. V rozsudku sp. zn. 1Sžso/37/2014 najvyšší súd uviedol, že pohľadávky na poistnom za obdobie po vyhlásení konkurzu vyplácané za zamestnancov, ktorým plynula výpovedná doba, je potrebné považovať za pohľadávky proti podstate, pričom je irelevantná skutočnosť, či im bola prideloovaná práca. V uznesení sp. zn. 1Obo/22/2016 najvyšší súd poukázal na ustanovenie § 47 ods. 4 ZKR (v súčasnosti § 47 ods. 5 ZKR - pozn. dovolacieho súdu), z ktorého vyplýva, že súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom namiesto úpadcu je správca. Verejnoprávne peňažné povinnosti, ktoré vznikajú zo zákona v čase po vyhlásení konkurzu a z titulu existencie procesnej prekážky obsiahnutej v tomto ustanovení, je možné už i len z tohto dôvodu považovať za pohľadávky proti podstate. V uvedenom rozhodnutí zároveň najvyšší súd uviedol, že zamestnanci úpadcu sú podľa pracovnoprávných predpisov stále považovaní za osoby v pracovnom pomere, pričom plynutie výpovednej doby nemá na ich postavenie žiadny vplyv. Z právneho hľadiska je tak irelevantné, či im bola alebo mohla byť prideloovaná akákoľvek práca podľa príslušnej pracovnej zmluvy súvisiaca, resp. nesúvisiaca s úkonmi spojenými s priebehom konkurzu. Dovolací súd v rozhodnutí R 94/2018 ďalej skonštatoval, že predmetom prebiehajúceho incidenčného konania je rozhodnutie o verejnoprávnom nároku žalobcu, resp. o verejnoprávnej povinnosti úpadcu vyplývajúcej zo zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu. Z uvedenej skutočnosti je povinný vychádzať súd rozhodujúci v incidenčnom

konaní o žalobe o určenie pravosti pohľadávky proti podstate, na rozdiel od subjektívneho rozhodnutia správcu konkurznej podstaty, že po vyhlásení neprideľuje prácu zamestnancom úpadcu. Rozhodnutie žalovaného správcu ako zamestnávateľa (§ 56 ZKR) vo vzťahu k zamestnancom úpadcu, že im po vyhlásení konkurzu neprideľuje prácu, predstavuje prekážku v práci na strane zamestnávateľa v zmysle Zákonníka práce, ktorá nemá vplyv na trvanie pracovného pomeru zamestnancov úpadcu a ani na jeho povinnosť platiť poisťné na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu. Rovnako nie je možné uvedenú prekážku v práci na strane zamestnávateľa stotožňovať s tým, že nedochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Uvedené závery podľa dovolacieho súdu platia aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu neprideľoval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a plynie im výpovedná doba.

51. S poukazom na uvedené, mal súd za preukázané, že po vyhlásení konkurzu bol úpadca hospodársky činný, keď mu vznikol záväzok a povinnosť zaplatiť poisťné na sociálne poistenie, a to aj keď správca úpadcu neprideľoval žiadnu prácu zamestnancom úpadcu. Uvedená povinnosť jednoznačne súvisí so správou majetku úpadcu, prihliada sa na ňu pri speňažovaní majetku a rovnako súvisela i s prevádzkovaním podniku úpadcu počas konkurzu. S poukazom na uvedené, mal súd v konaní preukázané, že pohľadávka žalobcu je pohľadávka proti podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. i), k) ZKR v znení účinnom od 01.01.2021, preto žalobe vyhovel aj v druhej časti pohľadávky v sume 3.489,08 eur. Z uvedeného dôvodu ani popretie jej výšky nie je v súlade so zákonom.

52. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

56. Podľa § 453 ods. 3 CSP ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

57. O trovách konania súdu prvej inštancie, odvolacieho a dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2, § 396 ods. 3 CSP, § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a contrario tak, že žiadnej zo strán konania nepriznal ich náhradu, keď zistil, že žalobcovi, ktorému by patril nárok na náhradu trov na súde prvej inštancie na základe zásady úspechu, v konaní žiadne nevznikli (žalobca bol zastúpený zamestnancom, nehradil súdny poplatok). V odvolacom a dovolacom konaní by mal s ohľadom na zásadu úspechu 100 % nárok na náhradu trov konania žalovaný. Nakoľko ale žalovanému v konaní o odvolaní a dovolaní (ale ani na súde prvej inštancie) žiadne trovy nevznikli, ich náhradu si v konaní neuplatnil a ku dňu vyhlásenia rozhodnutia ani nepreukázal, že by mu nejaké trovy vznikli, súd žalovanému náhradu trov konania odvolacieho a dovolacieho súdu nepriznal. S ohľadom na procesnú ekonómiu konania a hospodárnosť konania, rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku III. rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie bude predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 365 CSP.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica (§ 48 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z.-Exekučný poriadok).